

PIETU AMERIKOS LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos adresas:
Rua dos Andradas 44 nr. 2º and.
Laiškams: S. Paulo: Caixa Postal 3902.

SEMANARIO LITHUANO

Leidžia: LIETUVIŲ LITERATŲ GRUPĖ
Atsakom. redaktorius: LIŪDAS VALIUKAS

I Metai

São Paulo, 1928 m. Rugpjūčio mėn. 19 diena (sėkmadienis)

32 Nr.

REDAKCIJOS žodis

Nuo šio „P. A. L.“ n-rio man tenka atlikti laikraščio redagavimo darbą. p. J. Rūškys kaip „Aušros“ D-jos pirminkas norėdamas organizaciją pastatyti priderinėjant aukštesniam del tos priežasties redaktoriaus pareigas apleido: p. J. Rūškys ateivų pasižadėjo „P. A. L.“ bendradarbiauti, tad tenka tik pasi-
džiaugti, kad savo prityrimu ir išei-
vių reikalų žinojimu dar ne-
kartą kels spaudoje opius mūsų
išei-
vių reikalus.

Gal kam atrodo, kad redak-
toriui pasikeitus ir laikraščio
kryptis savotiškai pasikeis. Anaip-
tol laikraštis ir toliau pasilieka
bešališku ir nepartinu ir visiems
— gal dar labiau savu.

Sulig išgaliau bus pasistengta,
kad tolimesnis laikraščio etapas
pereitų į tokią padėtį, kuri lai-
kraštį neris su bent kokia iš-
esanciu, bei būsimų Brazilijos
lietuvių organizacijų, ir kad „P.A.
L.“ kuriai nors organizacijai ne-
būtų per daug artimu, arba sveti-
mu.

Negalima per daug nusiskūsti,
kad mūsų tautiečiai Brazilijoje
nenorėtų organizuotis; negalima
lietuvių koloniją pavadinti snau-
duluojančia. Prasidėjus nuo ko-
vo m. 1927 metų, nors laiko per-
ėjo nedaug, bet jau keliaropai
keitėsi organizacijų pavadinimai,
jų valdomieji organai, atnaujinama
senos, kuriamos naujos, daž-
nai posėdžiaujama, daroma įvisa
eilė nutarimų, bet deja, iki šiol
neesame dar organizuoti ant tiek,
kad bent turėti panašumą į kul-
turingų tautų išei-
vių organizaci-
jas.

Išei-
viybėje, savo laikraščio sa-
vistovumas nepriklausymas kuriai
nors išimtinai organizacijai ir
mūsų koloniją turėtų beabejo
teigiamai atsilipti, nes laikraštis
visuomenei tarnauti bešališkai

Laikraščio skiltyse galėtų tu-
rėti vietos kaip visi lietuviai
išei-
viai, taip ir visos organizuotų
lietuvių vienetos, jeigu žinoma
keliami per spaudą klausimai
neprieštarauja laikraštinei etikai
neprieštarauja vietos įstatymams

ir neturi asmeninio pobūdžio: o
juo labiau jei nobus taikoma ka-
nors užgaulioti bei šmeižti netu-
rint aiškais ir rimto pamaio.

Brazilijos lietuvių kolonija to-
ki laikraščio nusistatymą beabejo
tik sveikintu, nes tik tokiu būdu
laikraštis galėtų vaidinti vyriausio-
sio kritiko ir reguliuotojo rolę.
Visiems būtų teisingu ir visiems
vienodai įdomiu.

Tad visi kas tik gali prisidėti
prie visuo meninio darbo, ir
kas sveikus turi sumanymus
dėkitės prie „P. A. L.“ nes gvil-
placiau per laikraštį klausimai
tiksliau, pasiekia mūsų brolius
išblaškytus plačioji Brazilijoje.

Taipgi ir tie kurie iki šiol
prie „P. A. L.“ nesidėjo buda-
mi kuo nors gal nepatenkinti
kviečiami bendradarbiauti, pate-
kiant viską kas yra gera ir
naudinga mūsų išei-
vių gy-
venime; bei nurodant klaidas,
arba patiekiant sveiką kritiką,
bi tik būtų siekiama gero sveiko
tikslu.

Tik tokiu būdu mūsų vienin-
telis laikraštis gali būti įdomus
ir naudingas netik Brazilijoje,
bet ir visoje Pietu Amerikoje.

Visi kas gali ir kas nori
išei-
viybėje gyvinti visuomenės
politikos ir ekonomijos klausimus
tuo pačiu kelti mūsų kolonijos
gerove, kviečiami pamiršti buvu-
sius iki šiol resusipratimus ir
žalingą nesantaiką, stoti bendron
naudingam darbu talkon.

L. Valiukas.

PIKTADARIO MEDŽIOKLĖ.

Liepos mėn. Troškūnų valsč.
pastebėtas įtariamasis asmuo, apie
tai patyrusi policija pradėjo jo
ieškoti, bet buvo vėlu. Itariama-
jam pavyko pabėgti į valdišką
mišką ir ten tankumynuose pa-
sislėpti.

Tą pat dieną buvo sužinota,
kad panašus į sektytąjį asmuo
apsinakvojo pas pil. P. Poviloni
gyv. Nevėžių vienkiemy Troškū-
nų valsč.

Troškūnų policija su vietos
šauliais nuvyko jo suimti. Vovi-
lonio namai buvo apstatyti sarg-
ybiniiais, bet piktadarys pajutęs
pavojų, užlipo ant to namo aukš-
to ir praplėšęs stogą apie 1 val.
nakties padegė namus.

Smarkiai namams įsidegęs ir

Austrų spauda apie Lietuvos Ministeri pirm. ir Uzs. R. Min.

Idomia antrašte randame Aus-
trų ekonominiame žurnale „Der
Wirtschafts-Kurier“ liepos mėn.
rašytiny straipsnį, kurį dėl jo
objektingumo neiškenčiame ne-
padavę mūsų visuomenės žiniai.
Tarp kitko, ten skaišome: Volde-
maras yra atviras, nenulenkiamas
vyras. Savo paprastai pasiūtoje
eilutėje, eina jis ramiai per pui-
kias St. Jame Palociaus sales. Jis
išeina, kaip ir atėjo. Sutarties jis
nepasirašė. Jis supranta didelę
svarbą, kurią maza Lietuva su
savo dvejais milijonais gyventojų
turi Anglijai, Vokietijai ir Rusi-
jai. Jis žino, jog jo šalies stiprumas
glūdi tame, kad nesurisios
ir tiki, kad prie vėlyvesnės rytų
Europos sienų revizijos Lietuva
Vilnių atgaus. Visų pirma jis
yra profesorius; pažįsta istoriją,
zino tris Lenkijos padalinimus,
tradicijon įėjusį jos blogą šeim-
ninkavimą, Ukrainos, žydu, lie-
tuvių vakarų provincijų (West
marken). Dancigo ir kitus klau-
simus ir žino, kad didžioji Len-
kija, Rusijai ir Vokietijai atga-
vus savo senąsias pozicijas, pasi-

darys utopija. Voldemaras todėl
padarė taiką su Berlynu. Jis yra
geruose santykiuose su Rusija,
kuri jam prieš paskutines Tautų
Sąjungos posėdžius pridavė pasi-
ryzimo laikytis kietos linijos prieš
Lenkiją. Voldemaras pasiekė tam
tikro dydžio, kai į Čemberleno
priminimą, rodyti Lenkijos at-
žvilgiu taikingumo dvasią, be
kurios Tautų Sąjunga nėra įma-
noma, atsakęs nusišypsojimu. (jis
mane apie Zeligovskio smurtą,
kurį taikos apaštalai iš Tautų
Sąjungos sankcionavo), o į Bon-
kūro gąsdinimus „klausimą risti
kitaip“ reagavo aštriu Lietuvos
nepriklausomumo pažymėjimu,
sakydamas, kad niekas neturis
teisės kištis į nuostatus dėl
tautinės Lietuvos valstybės sava-
rankiškumo. Greitu laiku Volde-
maras švęs savo gimtoves. Šia
proga galime jam palinkėti il-
giausių metų ir nekludomo toli-
mesnio veikimo.

„L. A.“

Laiškai.

Augustas Oškiniš, Juozas Girekas,
Jonai Šablevičiui, Juozui Jankau-
skui, Jonui Laurinavičiui, Ant.
Melenis, Petrii Siniaskui, Stri-
pinis Silvestras, Jonas Paliešis,
Antanui Vasiliui, Marytei Kre-
vaitytei, Linas Vilbasiš, (Žiūr 2
puslapy)

Kiekvienas susipratus lietu-
vis darbininkas ar intelligen-
tas skaito savo reikalų gy-
nėją „P. A. L.“, ir kitus ragi-
na daryti taip pat.

Rodos, kad susilauksime konsulą (?)

Nepatikrintomis žiniomis Bra-
zilijos Lietuvos konsulu skiria-
mas atsargos generolas Aleksan-
dras Kurkauskas.

Generolas Karkauskas žino-
mas kaip aukštos doros ir di-
delio takto asmuo; ir jeigu ištik-
rųjų šios žinios pasitvirtintų, —
šį vyriausybės žygį tektų tik svei-
kinti.

Gen. Kurkauskas savo įtakin-
gumu geriausiai galėtų atstovauti
lietuvių reikalų ir pilniausiai ata-
tiktų aukštom ir atsakomingsoms
pareigoms Brazilijoje.

leškome

del didelės miško eksploatacijos įmonės, 41 kilometras nuo Santos
prie gelžk. stoties Praia Grande emrginga, sumanų tam darbu
su savo darbininkais.

KONTRAKTININKA

Didelis miško plotas, lokomobilis, apvalus piūklas, medžiams vilkti
prietaisai, gelžkeliukas nuo miško į stotį. Sandėliai ir gyv. butai
Apsiėmnsis šį darbą turēt gerą pastovu darbą ir uždarbį su 30 —
40 žmoniu. Kreiptis in

„P. A. L. R.“ Rua dos Andradas 44 2 aukštas

Prenumeratos kaina:
Brazilijoje ir kitose P. Amerikos
valstybėse metams 16\$000
pusmečiui 8\$000
3 mėn. 4
Lietuvoje ir kitose šalyse:
metams 3 doler.
pusmeč. 1 dol. 50 ct
3 mėn. 75 ct.

Atskiro numerio
Kaina 300 reisų
Prenumeratos pinigų galima
siūsti įvertintais laiškais com valor

Reikalingi

geri

DARBININKAI

Dailidės, mūrininkai, ir paprasti
darbininkai.
Atlyginimas geras. Kreiptis
rua Bom Pastor no. 100
(Ypiranga bonde 4.)

DARBININKAI

Skubiai reikalingi
statybos darbam
Uždarbis geras.

Kreiptis rua Sinimbu n. 4
nuo 7 val. vak. pas Barota
susikalbama lietuviškai ir
rusiškai.

Didi sveičia sulaukus.

Brazilijos lietuvių kolonijos tikinčioji dalis, kuri beabejo sudaro absoliutinę daugumą, šiandien džiaugiasi, po ilgų lūkesimų susilaukusi taip pagėdaujama dvasios vadovą — kunigą.

Tasai brangus sveičias, tai yra kun. Valaitis, buvusias Aleksoto parapijos klebonas. Jis vienutėlis Lietuvos kunigas, kuris išgirdo tikinčiųjų Brazilijos lietuvių šūki, tikrai suprato šventą kunigo pareigą būti ten, kur šaukia jo tautiečiai, jo kaip dvasios vadovo, pašaukimas. Jis davė žodį būti kartu su savo broliais ir sesėmis Brazilijoje ir jį išlaikė. Rugpiūčio mėn. 10 dieną laivu „Antonio Delfino“ atplaukė išnaps vandenyne iš Lietuvos. Nesulaukė jį nei motinos ašaros, nė draugų baidymai bei atkalbinėjimai, nei visi tie baisūs baubai, kurie plačiai skambėjo Lietuvoje apie šią šalį, nei jo parapija, bei parapijonai Aleksote, kur jis per kelis metus tiek daug trūso ir energijos padėjo, tiek daug nuveikė, ką retas gali tiek padaryti. Pasiryžimas, pareigų supratimas, bei gyvo reikalo įvertinimas visa nugalėjo — gerb. kun. Valaitis šiandien su mumis! Rodos taip ilgai, o kartu ir taip greit prabėgo dienos, nuo to, kai sulaukėme pirmąjį jo laiską, jo sutikimą vykti Brazilijon.

Taigi, tautiečiai, sulaukėme žmogų, kuris mūsų sielos reikalams nutarė pasižvesti ir dirbti išsijuosus, kaip kad jis visur yra reikalingu momentu pasižymėjęs. Tik ši graži intencija jį atvežė mums, todėl mokėkime tinkamai tą jo pasiryžimą įvertinti, padėkime jam atstatyti pirusius Brazilijos lietuvių katalikų dvasios reikalus. Visi, kas jaučiamės tikinti žmonės, kas randame tikybą reikalingu dalyku spieskimės apie mūsų dvasios vadovą gerb. kun. Valaitį. Kai jau minėjau, tikintieji Brazilijos lietuviai sudaro absoliutinę lietuvių kolonijos daugumą. Bet dalis lietuvių yra kitaip įsitikinusių, atšalusiu tikėjime. Ir jie beabejo nesidžiaugę kartu su tikinčiaisiais šiuo įvykiu. Ar galima juos už tai kaltinti? Ne. Jeigu žmogus nusistačius griežtai laikytis kitos krypties neverta jį už tai kaltinti. Tai jo laisvas noras. Žinoma, jeigu toks žmogus stengiasi lysti į kitų sielas, nori agitaciniu ar kitu keliu kitus savaip pakreipti, atitraukti, nuo tikėjimo, kuriame jis ir jo tėvų tėvukai išaugo, tai jau kitas dalykas ir čia beabejo tikybos gynėjams tenka susikirsti.

Kitas klausimas su atšalusiais tikyboje žmonėmis. Čia tiek kunigo, tiek kiekvieno tikinčio žmogaus pareiga, gražiais gyvenimo pavyzdžiais gražinti jį atgal į savo būrelį.

Pas lietuvius bendrai, o įpačiai čia išėivijoje (kas labai apgailėtina) pasižymi stoka vienybės, stoka išauklėjimo artimo meilės, pagarbos jausmo, tiems kurie dirba visuomenės gerovei, kurie ištikro pagarbos yra užsiėpelę. Visur kyšo blogos valios ragučiai, per daug valios duodama egoistinėjms jausmams neapkykanti. Daugelis jaučiasi laimingesnis už kitus ir net didžiuojasi tuo, jei kiek galima daugiau, arčiau pajėgia savo brolių apšmeižti, vieningam ir visuomenei naudingam darbu pakenkti, nepaisant to, kad pats nė per nago juodimą neturi geru norų, pasišventimo, bei reikalų supratimo. Tokie tai lietuvių geri darbai. Daroma taip kaip pritinkama tik aršiausiems tauts priešams. Ir ištiesų nė

viena tauta tokių neigiamų pasižymių neturi. Beabejo, kad tokie žmonės drys stoti skersai kelio ir lietuvių tikybinius reikalus.

Metas būtų eiti prie susipratimo. Jei kas jaučiasi esąs tikru lietuviu ir myli savo tautišką vardą, tektų jungtis į vieną bendrą lietuvišką šeimą.

Tie kas šio jausmo neturi, lai traukiasi iš kelio tautos vaikų darbo. Taip pat ir dvasinius reikalus. Kas jaučiasi nereikalingas tikėjimo, bažnyčios, lai nenudija kitų širdis, lai nekludodo ramiam, kilniam dvasios darbu. Tegul palieka ramybėje tautą mylinčius sūnus ir dukras, lai palieka ramybėje tikinčiųjų lietuvių reikalus. Šie pastarieji beabejo anų nekeiks ir nešmeis, nes tas priešinasi jų dvasios privatumams.

Tikintieji tautiečiai-tės! Sutikdami brangų taip pasiūgtą sveičią, mūsų dvasios vadovą gerb. kun. Valaitį, kaip S. Paulo lietuvių parapijos kleboną, tarkime jam draugingai: „Sveikas, atkeliavęs! Ilgiausių metų, gausaus darbo naujoje dirvoje! Telydi Tavo žingsnius Dievo ir artimo meilė, energija, teisingumas ir pasišventimas. Mes Tavę laukėme, mes su Tavim!

J. Rūškys.

Vėliausios žinios

Vėtros ir liūtys Baltijos pakraščiuos.

Telegrafo pranešimu, praeita savaitę Baltijos jūroj ir pakraščiuos siautė didelės vėtros ir liūtys. Padaryta daug materialiu nuostolių.

Paminklas dideliām rašytojui.

Lisabonoj, Eduardo VIII parke skulptoriaus Anjos Teixeira paruoštu projektu statoma paminklas didžiam Portugalijos rašytojui Camillo Castelo Branco.

Iš Ispanijos

Pranešimu iš Madrydo, Ispanijoje siaučia didelė bedarbė ir kryžis žemės ūky, bei kalnų pramonėj. Vyriausybė daro griežtų žygių pakėlimui žemės ūkio ir suteikimui galimybės vėl atnaujinti sustojusius kalnų pramonėje darbus.

Liūtys. Rugpiūčio 8 dieną praneša iš Ispanijos apie nepaprastus liūtis, kurios jau tęsiasi

antrą dieną visoje šalyje. Catalonijos provincijoje pasidarė ne paprasti potviniai, kurie sutrukdė kelius ir telegrafo susisiekimą. Lietus po ilgų sausumų buvęs labai reikalingas, bet prasidėjęs virto perdidelėmis liūtėmis ir atnešė vieton naudos didelius nuostolius.

Iš Belgijos

Princas Galles gavo nuo karaliaus širdinga padėka už dalyvavimą aplankyme kartu su Britanijos sveičiais didžiojo karo mūšio vietų.

Princo Gallei padėto pastangos sustiprinsią dar labiau Belgijos — Anglijos santikius.

II tūkstančių anglų lankosi

Belgijoje apžiūrinėdami ir aplankydami kritusių didžiojo karo kovose sūnų ir giminių kapus. Lankytojų ekskursijas didina tūkstančiais prisidėdami vietos gyventojai.

Suv. Š. Am, valstijose. Pranešimu iš Floridos Mel-

bourno mieėta ir apylinkes aplankė smarkus taifūnas, kuris išrovė daug medžių ir sugadino susisiekimą priemonės bei apgriovė namus.

Prekinis laivas

„Stanley Dollars“ 4.100 tonų talpos sprogus garo katilams, žuvo pačiam vidury Atlanto vandenyno.

Tragedija U. S. A. povandeninio laivo „F. 14“ įvyko ties Istrijos krantais. Po 31 valandos energingo darbo Italijos inžinieriams pavyko paskendusį laivą iškelti, bet atidarius dangtį rasta visa jo komanda uždususi. Uždušo 2 karininkai 19 jūrininkų ir 10 Jūrų Karo mokyklos mokinių. Komanda užtroško nuo atsirusių sulphurinių dujų.

Pašto dėžutė.

Redakcijoj yra laiskai:

Laiškai Stepušaitis Stasys, Lietuvaitė A. Liutkevičiui F. Karsokui, Petronėi Laškevičaitėi, Zuzanai Rimkitei, A. Kubiui, Jurgiui Černauskui, E. Moravsky, Jonui Pestinui, ir B. Samšoniui.

SKAUSMAI

ir jų nugalėjimo priemonės

Kuom skausmai atsiliepia į visą žmogaus nervų sistemą ardo ir sustabdo normalų jų veikimą. Del tos priežasties žmogus nustoja ūpo, negali valgyti ir pagaliau vitai suserga. Žmonija su ligomis senai kovoja, bet vis tikslo neatsiekė. Bet štai išrandama stebuklingi vaistai **Balsamo St. Helena**, kuris laike 10 minučių numalšina bi kokius skausmus.

Šis atradimas yra ne kas kita, kai mokslo žmonių tyrinėjimo pasekmės. **Balsamo St. Helena**, yra sustatytas remiantis mokslo daviniais ir racionaliū veikimu pagrystas. Tikresnis jų pavadinimas būtų: išvadavimas, nuraminimas, pagijimas.

Vartojimas **Balsamo St. Helena** nieko nekenkia kitiems kūno organams. **Balsamo St. Helena** randasi kiekvienam name, o kur dar nėra, turėtų būti: **Balsamo St. Helena** gydo nuo reumatizmo, odos išbėrimų, kaulų, galvos, ausų ir dantų skausmų, užgydo žaizdas ir stiprinervus.

Banco

Allemão Transatlantico

São Paulo

RUA ALVARES PENTEADO No. 24

Centras: Vokietijos užjūrio Bankas — Berlyne. Skyriai Brazilijoj: Rio de Janeiro, Santos ir Curityboje.

Atlieka perlaidas į visas pasaulio šalis aukščiausiu kursu ir geromis sąlygomis. Indėliai ir depositai aukštais nuosimčiais.

Korespondentas Lietuvoj:
Lietuvos Bankas, Kaune.

REIKALINGA

LIETUVIŲ KLIUBUI
bufeto nuomininkas

Kreiptis sužinojimui salygų į „Aušros“ Centro Valdybą. Rua dos Andradas nr 44 - 2-ias aukštas nuo 6 iki 8 val. vak.

Svarbu visiems,

kas nori atsikviesti iš Lietuvos gimines bei pažyrtamus Brazilijon, arba patys nori išvažiuoti Lietuvon išsimokėjimo sąlygomis.

Pigiausiomis kainomis tai padarys, mandagiai ir sąžiningai visų lietuvių reikalus del laivakorėjų aptarnaus tik Biūras

„UNIVERSAL“

S. Paulo, rua dos Andradas nr. 44 3-ias aukštas. Laiškus rašant taip adresuoti: „Universal“ caixa postal 3902, São Paulo.

Jau išsiuntėm daug laivakorėju Lietuvon:

Jeigu norite sutaupyti (išperkant bilietus) pinigų ir gauti palengvintas atsilyginimo sąlygas, kreipkitės asmeniškai, ar laiškais tik mūsų įstaigon, kur gausite visus patarimus ir žinias lietuvių kalboje. Taipgi išrūpiname reikalingus policijos šūdytus atsikviėtimui iš Lietuvos moterų.

sitėmykit mūsų adresu:

„Universal“ rua dos Andradas nr. 44 3-ias aukštas. Laiškams toks adresas „Universal“ caixa postal 3902 S. PAULO

Skubiai reikalingi dori darbštūs agentai, kreiptis į

„UNIVERSAL“

RUSO

Manufaktūros GALANTERIJOS Prekyba

Didžiausias pasirinkimas įvairių prekių: medžiagų kojinių žekių ir t. t. Kojinių ir žekių — kainos fabrikos

Rua Jose Paulino Nr. 152 (Bom Retiro priešais E. Coso

SKUBIAI REIKALINGA

Vaikas 13 ar 14 metų žinantis miestą, kriptis „P. A. L.“ redakcijon, ar spaustuvėn „Birūtė“ rua Visconde de Parnahyba 299

Kunigo Valaicio, atviku- sio Brazilijon pasveikinimas

Žodis Brazilijos lietuviams katalikams

Garbė Jėzui Kristui!
Sveiki, gyvi, Broliai ir Sesu-
tės, išsisklaide po plačiąją Brazi-
liją, Norėčiu, bet kol kas negaliu
kiekvienam Jūsų paspausti deši-
nė. Bent per laikraštį, sveikinu
Jus.

Dar nepasipažystame arčiau,
bet visvien mus jungia dvasinio
giminingumo ryšiai. Tas vaizdžiai
pasireiškė, kai mane, tik ką
atvykusį iš Lietuvos į S. Paulo
Luz stotį susirinko pasitikti tiki-
čiųjų minios. Širdingai dėkoju
manė pasitikusiems ir ypač „Auš-
ros“ valdybai su jos piraininku
p. Rūškui.

Geriausių norų ir linkėjimų
vedamas atvykau pas Jus. Sten-
gsiuosi neapvilti Jūsų kilnių
lūkesčių. Dievo padedamas sten-
gsiuosi bendradarbiauti su Jumis
Jūsų dvasios reikaluose. Tų rei-
kalų yra labai daug. Be grynai
bažnytinio darbo: pamaldų, išpa-
žinėčių ir t. t. lieka dar vaiku
mokymas, bažnytinių, katalikiškų
draugijų steigimas pamaldumui,
labdarybei, apšvietai plėsti. Tai
darbas ne vieno žmogaus pečiams.
Tai visų mūsų bendras darbas.
Nemoku vietinės kalbos, įstaty-
mų ir apytcvų. Taigi kol kas
prašau nelaukti iš manęs didelių
dalykų.

Pranešu kas tuo tarpu daro-
ma; ar manoma daryti.

São Paulo Vyskupijos vyres-
nybė paskyrė mane vikaru (kle-
bono pagalbininku lietuvių rei-
kalams)prie S. Antonio bažnyčios
Caninde rajone. Gyvensiu kol
kas S. Antonio vienuolyne. Krei-
ptis į mane geriausia 7 — 10
val, ir 17 — 20 val. Suma su
pamokslu šventapienišiais bus S.
Antonio bažnyčioje 11 val., va-
karinės pamaldos 17 val.,
vaikų katekizavimas 16—17 val.
išpažintis 6—11 val., o šokiomis
dienomis 7 — 9 val., vedybos
ketvirtadieniais ir šeštadieniais
14 — 20 val., Krikštai bet ku-
riuo laiku, tik geriau susitarus
išanksto, kad nereikėtų laukti.
Reikale prašyti durų sargo, kad
mane pašauktų.

Prieš vedybas 2 — 3 savai-
tėm ankščiau jaunieji turi atsi-
vesti po du liūdiniuku kiekvienas
kurie peliūdytų kada, kur jauni-
nieji yra gimę, krikštyti ir ypač,
ar yra nevedę. Brazilijoje bažny-
čia yra atskirta nuo valstybės ir
ir viena kitos duotų jungtvių
nepripažysta. Bažnyčia nereika-
lauja kokių nors valstybės įstaigų
liūdymų, ar leidimų vedyboms.

Baigdamas turiu pažymėti,
kad Brazilijon atvykau savo
laisvu noru, atsakomybe ir lėšo-
mis. Lietuvos vyriausybė nedavė
man jokių lėšų ir neįgaliojo
rūpintis medžiaginiais ar pilietin-
iais lietuvių reikalais.

Tolimesnes informacijas ir
straipsnelius talpinsiu „P. A. L.“
jei radakcija malonės priimti.

Tuo tarpu būkime sveiki ir
pilni kilnių pasiryžimų.

Kun. Jeronimas Valaitis
Adresas: Matriz S-to Antonio do
Pary, S. Paulo.

Svarbi žinia

Kiekvienam lietuviui nusis-
tačiusiam gyventi Brazilijoje São
Paulo estadoje. Viena iš didžiau-
sių kolonizacijos imonių Dr
Labieno da Costa Machado rū-
pindamasis suteikti savo kolonis-
tams įvairių lengvatų tarp kitko
imasi pargabenti iš Europos
žemės pirkėjų šeimas bei

artimuosius gimines žymiai
lengvomis sąlygomis.

Taigi kam svarbu savo gyve-
nimą Brazilijoje sutvarkyti ir
savo ateitį užtikrinti, nepamirš-
kite apsilankyti darbo valando-
mis į Empreza de Terras e Colo-
nização Dr Labieno da Costa
Machado, ant

rua Wachington Luiz 32-A S. Paulo.

Jeĩ nori tikrai

ir pigiai važiuoti Lie-
tuvon? arba iš Lietu-
vos greitai ir specialė-
mis kainomis gimines
atkviesti, kreipkis tik
į mūsų įstaigą.

Agencia de Informaçoes e Comercio „Ideal“
Alameda Cleveland 17-B.

Priešais naują Sorocabano Stotį.

KLAUSYKITE!

Jūs jau praradote daug pinigų.
Todel ateiti neapkviokite ir
veltui laiko, kas nori aprūpinti
save ateičiai atekite ant

rua Domingos Moraes 289
ir čia kiekvienas galės uždirbti
liuoslaikių 400\$000 ir daugiau.

NORI

Darbo gauti, pagerinti tarnystę?
Nori parduoti žemes nupirkimo knygtę
(cadernetas) bei kitus kvitus, ar dokumentai
bet kokių žemės įstaigų São Paulo esta-
doje ir mieste nuo kurių atsiskaiti ar tavo teisės nustojo?

- Nori paskolinti pinigus su lig hipotekos area lėtrų garantijos?
- Nori pasitarti bet kokiam reikalė?
- Nori Teisme bylas vesti?
- Nori keliauti Europon arba iš Europos pigiai gimines par-
gabenti?

Nori Informacijas gyvenimo reikale išgauti?
Kreipkis tuojaus: Agencia dos Informaçoes „Ideal“

Alameda Cleveland 17 B.

nuo 8 iki 12 ir nuo 1 iki 7 val. vak.

Prieš Sorocabano stotį, susikalbėsi taipgi lietuviškai.

Komercinis, patarimų, tarpininkavimo bei lai-
cia Commercial, „EUROPA“ randasi prie centralinio pašto,
rua do Seminario nr. 2, São Paulo.

Visi kas tik turi bet kuriuos svarbesnius reikalus,
kreipiasi į mus.

Malonus ir sąžiningas patarnavimas.

LIETUVIAI! ISIDEMEKITE!

Komercinis biūras (Agencia Comercial „EUROPA“) oficialiai įregistruotas valdžios įstaigose ir S. Paulo miesto prekybinių įstaigų centre, atlieka sekancius darbus:

- 1) Tarpininkauja perkantiems ir parduodantiems žemę bei kita turtą.
- 2) Parduoda patogiausiomis sąlygomis laivakortes iš Europos į Braziliją, arba iš Brazilijos į Europą ir į kitas šalis, taipgi išrūpina reikalingus šemų parsigabenimui dokumentus.
- 3) Tarpininkauja ir tiekia patarimus norintiems užuotai bi kurią biznio šaką Brazilijoj.
- 4) Parūpina asmens ir kitokius dokumentus, atlieka dokumentų ir raštų vertimus įvairiomis kalbomis ir tiekia nuredymus, patarimus, juridine pagelbą visokiuose reikaluose. Darbai atliekami, greitai sąžiningai, gerai. Kiekvienas lietuvis pas mus reikalus atliks savo prigimtoje kalboje. Atsilankykite — įsitikinsite. Nepamirškite mūsų firmos vardą ir adresą. Agencia Commercial „EUROPA“ rua do Seminario nr. 2 (greta centralinio pašto) S. PAULO.

Gerb. Skaitytojaus

LIETUVIAMS.

Nors jau keleta kartų buvo
minėta, bet dar kartą randame
reikalingu paskelbti visų žiniai,
kad už visus telpančius „P. A.
L.“ skelbimus redakcija nesijna
jokios atsakomybės. Už skelbimo
turinį atsako įstaiga kuri skelbi-
mą mums suteika.
„P. A. L.“ kaip ir visi laik-
raščiai talpindamas skelbimus
apie skelbiamąjį reikalą nesitei-
rauja,

Redakcija.

PRANEŠIMAS LIETU- VIAMS KATALIKAMS

Rugpiučio 19 ir 26 d. tuoj
po pamaldų apie 12 val. S. An-
tonio salėje, Caninde, bus liet-
katalikų susirinkimai pasitarti i
jeigu galima, sukurti organizaciją
rūpintis Brazilijos lietuvių katali-
kų dvasios reikalais. Kviečiam
atsilankyti kuo skaitlingiausia
Kun. J. Valaitis.

Vengrai, čekai vos nežuvo
jie suvokietėjo,
O bulgarai; taipgi serbai
buvo suturkėję:
Jų bajorai gimtą kalbą
biauriai kojom mynė,
Tik lietuviai artojėliai
nuo mirties ją gynė.

Daug tai metų jau sukako
kaip anie atgijo,
Mokės švietės — ir šviesiasias
tautas jie pavijo
Tas pats buvo ir su mumis,
vos neišautėjom,
Bet pabudom aušrai auštant,
dirbom kiek gaėjom

Pamylėjom kalbą seną,
protėvių šalele
Mokslui, darbui ir kantrybei
pasirinkom kelią
Kitos tautos senai šviesios
mes nuo jų atstoje
Tad mokykimės kiek galint
laisvę iškovoje.

Mums šviesias tautas pavyti
niekas kenkt negali
Mokslo vyrų jug jau turim
jie švies mūsų šal
Todel mokslan! broliai sesės
liaukimės tingėti
Apsišvietę mes pralobsim,
laikas tad krutėti

Negaifinkime mes laiką,
dirbkim nors vėliausiai
Gerbkim laikraštį ir knyga,
kelkim juos aukščiausiai
Tad nesnauskim, laikas bėga,
o jis toks naudingas.
Sunaudokim jį tiksliausiai —
tapsim išmintingais

Meskim kas bloga į šalį
broliai, sesės lygiai
Viską šviesiai paaukuckim,
stokim į vienybę.

Žvaigždutė.

STOKIT! GERA! PIGU!

Gražiai ir pigiai apsirėdysite naujame

São Paulo Bazare

Rua Seminario 31 nr. (prieš Centr. Paštą)

Mūsų detalės kainos

Angliškas kostiumas 1-os rūšies	130\$000
Vietinio darbo kostiumas	60\$000
Dryžos kelnės angliškos medž.	35\$000
Flanelio kelnės 1-os rūšies	28\$000
Darbinės kelnės	10\$000
Ploščiai dazyti	16\$000
Kelnerių švarkai 1-os rūšies	18\$000
Angl. gumin. paltai	75\$000
Angl. garbad. paltai	90\$000—118\$000
Cemodanai ir visokios odos išdirnių prekės visokių kainų ir didumų. Didelis pasirinkimas vyriskų dalių ir moteriškų šil- kinių pančekų ir t. t. Nepirkite nieko pirm negu patikrinsite mūsų krautuvės kainas.	

BARAS IR RESTORANAS „TEUTONIA“

Rua Timbiras 2-C Nr. prie kertės Santa Efigenia. Pirmos rūšies pietūs ir vakarienė. Meniu sulig sąrašo. Šalti ir šilti užkandžiai. Kasdien koncertai orkestro prof. G. HAUBALD — Malonus laiko praleidimas —

pietums ir vakare siprus alus. Malonus publikos aptarnavimas. Nuolatos lankytis kviečia savininkas
FRIZ PUTZER

SKELBKITĖS

« PIETŲ AMERIKOS LIETUVYJE »

Jeigu jums reikalinga išreklamuoti savo prekybą ar išdirbystės įtaigą, paieškoti gimines, pažystamus, paskelbti paieškojimus apsiavedimo tikslu, paskelbti vestuves, sutuoktuves, geriausiai tai padarysite skelbdamiesi „Pietų Amerikos Lietuvyje“.

Perkam - pardoudam

Ginklų, fotograf. aparatus, muzikos instrumentus, knygas, baksus, rašomas mašines, mašinas įvairias ir rūbus

CASA RODOLPHO

Rua S-ta Efigenia 13.

Paieškojimas.

Vincas Sakalauskas įsiekiau sūnų Liudomyrą, 5 mėn. atgal išvyko dirbti ant linijos Paulista.

Žinančius prašau pranešti: São Paulo, rua Mamore 41 nr. arba „P. A. L.“ redakcijai.

Kiekvienas susipratus lietuvis darbininkas ar intilgentas skaito savo reikalų gyvenimą „P. A. L.“, ir kitus ragina daryti taip pat.

FAZENDA „BELLA VISTA“

Henrique da Cunha Bueno

Estado São Paulo — Ipaussu — Linha Sorocobana

KONTRAKTAS

1928 - 1929

ŪKIO METAMS

600\$000 į metus už 1000 medelių, akmenuotoj žemėj, be sodinimo augalų.
500\$000 į metus už 1000 medelių jaunų ir senų apdirbant reikalingą kartų skaičių į metus sulig nurodymo administracijos, be sodinimo augalų, ir 15 o/o medelių imant akmenuotoj vietoj.

Pastaba. Kiekvienas kolonistas, kuris apdirba kava, be sodinimo gauna iš fazendos veltui po pusę vežimo kukurūzų nuo kiekvieno apdirbamo 1000 kavos krūmų.

250\$000 į metus už 1000 kavos jaunučių krūmų, sodinant į tarpus po 1 eilę kukurūzų ir po 2 eiles šabalbonų tiek sausu, tiek lietaus metu.

Derliaus nuėmimas.

3\$000 už 120 litrų maišelį surinktos švarios kavos, pačiam suimant nuo žemės, kaip nurodoma administracijos, be įpratingo kainos pakėlimo.

Braukymai.

Jeigu kara nubraukta fazendos lėšomis, tai kolonistams už jos surinkimą nuo žemės į maišus mokama tik pusė kainos.

Padieninio darbo mokesnis

6\$000 į dieną be maisto, dirbant prie kiekvieno pareikalavimo, tiek dieną, tiek naktį, jei yra būtinas reikalas.

Uždario išmokėjimas.

Išmokėjimas kolonistams uždario atliekama kas 60 dienų, įskaitant ir metinį, metinį išdalintą į 6 lygias dalis. Užmokesnis už derliaus nuėmimą atliekama darant galutiną metinį atsiskaitymą nuėmus derlių.

Kelionės išlaidos.

Persikėlimo išlaidas bei kelionės mokesnį padengia fazenda visoms tiems kolonistams, kurie išbūna fazendoj 2 metus, pusę to padengia tiems, kurie išbūna tik 1 metus.

Padvados.

Visų parduotų kolonisto produktų pervežimą fazenda atlieka ta pat kaina kaip ir privatūs vežikai. Už suvežimą derliaus nuo lauko į kolonisto gyvenamą vietą fazenda ima 6\$000 už kiekvieną padvadą iš 12 jaučių.

Ganyklos.

Fazenda duoda geras ganyklas ir užtvoras kiaulėms ir ožkoms veisti. Užtvoras turi prižiūrėti patys kolonistai, taipgi pataisyti važiuojamą kelią kartą į metus.

Gdytojas.

Kolonistui dedama pareiga mokėti po 1\$000 kas mėnuo nuo žmogaus, bet ne daugiau 10\$000 gydytojo ir gydymo išlaidoms padengti.

Agrikultūros Patonatas.

Griežtai laikomasi įstatymų ir instrukcijų Agrikultūros Patronato nurodytų.

Administratorius

Kolonistas

Fazenda „Bella Vista“.

CASA EBERT

RUA CONCEIÇÃO 1 NR.
prie S-ta Efigenia bažnyčios
telefonas 4-7972

PIRMOS RŪŠIES VYRIŠKŲ
RUBŲ SIUVYKLA

dirbama sulig užsakymu.

Kalbama vokiškai, lietuviškai,
rusiškai. 21

giuvejas ir siuveja.

STONIAI

persikėlė į naują butą rua da Mooca 561 (bondės: raucenoji ir nr. 10, 8) Priimami užsakymai vyriškų rūbų. Yra ir gatavų. Priimami pataisyti, valymui ir prosavojimui.

SIUVAMI

moteriški rūbai: palta, kostiumai, suknelės, bliūzės.

Kainos pigiausios Gerbiamųjų klientų prašoma lankytis.

Patarnavimas mandagus.

Patogumo dėlei

prie „P. A. L.“ redakcijos yra pašto dėžutė. Čia kiekvienas užsiregistravęs ir apmokėjęs 2\$000 naudosis visus metus teisingu antrašiu, gaunant iš Lietuvos arba iš kitų šalių, laiškus, pinigus arba siuntinius.

Priėmusieji laiška saugojami ir adresatų pavardės kiekvieną sekmadienį skelbiamos.

Nė vienas laiškas Jūsų nebus nors daug kartų pakelėte antrašį. Kreipkitės į redakciją, rua dos Andradas 44 II aukštas ir pašto dėžutę užsirašykite. —

Redakcija.

Svarbu lietuviams

Vaistinė ir drogaria

„Municipal“

Geriausių rūšių vaistai, aprišimo žvaidų medžiaga, kvėpalai muilas ir kitos cheminės prekės.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir vokiškai.

rua Barão Itapetininga 36

Bondes 19, 25, 31, 23, 36, Nr. Nr

Telefono 4-7757.

Geroje žinomoje

KAVOS FAZENDOJE

Reikalinga keletos šeimynų, netoli São Paulo. Taipogi reikalingi padieniai darbininkai ir darbininkės. Mokama iki 20\$000 į mėnesį, valgis, patalinė, apmągojimas. Varduvių dienoje, ir dienos šventėse duodamos dovanos.

Išbuvusiems fazendoje 8 metus, duodama veltui laivakortė grizimui į Lietuvą, kelionės išlaidos gražinamos. Pagamentos išmokama kas 2 mėn., šventadieniis ir lietingomis dienomis nedirbama.

Del smulkesniu žiniu kreipkitės: João Garchka Estação Itupera Fazenda Pinheiros

PARSIDUODA

fotografijos aparatas, vartotas, didumas 13x18 Objektivas Cois Teissar.

Kreiptis: Rua da Graça 81
nuo 7 val. vakaro

VISI REIKALAI

kokie tik yra pas Brazilijos lietuvius atliekami greit, sąžiningai ir pigiai.

Ypatingai pigiai ir gromis sąlygomis gaunamos laivakortės atvežimui iš Lietuvos giminių ir pažįstamų, arba važiuojant Lietuvon tik biure „Universal“ arti gelžk. stočių Sorokobana ir Luz rua dos Andradas 44 II aukštas.

Laiškais kreiptis: S. Paulo caixa postal 3902

P. S. Biūrai „Universal“ reikalingi darbštūs, energingi, rimti agentai, atlyginimo sąlygos geros.

Dantų skaudėjima

tikriausiai pašalina Balsamas St Helena. Reikalinga tik pamirškinti vatos gabaluką uždėti ant skaudančio danties ir aptepti balsamu skaud. danties smagenis.

Pinigu kursas S. Paulo Biržoj.

Doleris.	8\$337
Svaras sterlingų	40\$318
Vokiečių markė	1\$997
Austrų	1\$142
Olandijos guld.	3\$365
Italų lira	\$400
Francūzu fran.	\$328
Portugalų pez.	\$361
Argentinios pez.	3\$576
Urugvajaus pez.	8\$589
Ispanijos pez.	1\$441

Greitu laiku gaunama iš Lietuvos didelė partija knygų šiaip įvairių pasiskaitymų ir maldaknižių.

Apart to priimami pagaidaujamos knygos užsakymai. Kreiptis „P. A. L. Redakcija“.

SUSIRINKIMAS

Sekmadieny, Rugpiūčio 19 d. tuojaus po pamaldų sąsiėje prie Santo Antonio bažnyčios įvyks moterų labdarybės ratelio visuotinis susirinkimas. Visos moterys ir panelės ratelio narės ir visos dar prie ratelio neprisiidėjusios, gausingai susirinkime atsilankyt.

Ratelio pirmininkė O. Stonienė

REIKALINGA rimta darbšti
šeimyna į koloniją

"NOVA LITHUANIA"

Apie atlyginimo sąlygas pasitar-
ti

rua dos Andradas 44 nr.
II aukštas.

Gydytojas

D-r. ALMEIDA SALLES

Vizitas 5\$000
vizitavima namuose 20\$000

rua Silva Pinto 43-A.

nuo 9-30 iki 11 val. ir
nuo 15 iki 16 val

Nuolatinis gydymas ir žaizdų
tvarymas sulig atskiro susitari-
mo.

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN

NUOLATINIS KELEIVINIS SUSISIEKIMAS

Iš Europos su Brazilija ir La Plata dideliais, švariais ir greitais garlaiviais

Sierra Cordoba — Sierra Morena — Sierra Ventana

su visais patogumais I klasė, luksus kabinos ir gražios, švarios III klasės kameros. Taipgi ge-
ri keleiviniai garlaiviai:

MADRID -- WESER -- WERRA

aprūpinti gerai įrengta antra klase ir trečios klasės kameromis.

Atliekama kelionės užsakymai iš Čia.

Sąlygos sužinoma atstovybėje

ZERRENNEH BUELOW & C-ia. LTDA

SÃO PAULO, Rua S. Bento, 61, Caixa 93, telef 2-1040 ir 2-1042

SANTOS, Rua do Comercio, 53-55 Caixa 1-telef. 17.

Prancūzijos - Italijos Bankas Pietų Amerikoje

Kapitalas 50.000.000 frn. Atsarg. 78.000.000 frn.
Banko Centras — PARYZIUS (rue Halevy -12-)

SKYRIAI IR AGENTUROS:

Brazilijoj: — Araraquara — Bahia — Barretos — Bebedouro — Botucatu
Caxias — Curitiba — Espirito Santo do Pinhal — Jahu
Mococa — Ourinhos — Paranagua — Ponta Grossa —
Porto Alegre — Recife — Ribeirão Preto — Rio de Janei-
ro — Rio Grande — Rio Preto — Santos — S. Carlos —
S. José do Rio Pardo — S. Manoel — S. Paulo.

Prancijoj: — Agen — Reims — Saint — Quentin — Toulouse.

Argentinijoj: — Buenos Ayres (centralinė ir du skyriai mieste) Rosario de
Santa Fe;

Čili: — Santiago ir Valparaiso

Kolumbijoj: — Bogota.

Urugvajuj: — Montavideo.

VISOKERIOPOS BANKINĖS OPERACIJOS

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

LIETUVOS ŪKIO BANKAS, KAUNAS

Skubus ir tikslus pinigų išmokėjimas visose Lietuvos vietose,
kaip čekiais, telegrafo parėdymu, pinigėmis perlaidomis per
pašta.

Tiekiami informacijos visuose skyriuose ir agentūrose.

S. PAULO: Rua 15 de Novembro nr. 27 — Caixa postal 501

RIO de JANEIRO: Rua da Alfandega nr. 11 Caixa postal 1211

SANTOS: Rua 15 de Novembro nr. 146 Caixa postal 253

Banco Germanico

SÃO PAULO

RUA ALVARES PENTEADO 17

kertė rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

Rua da Alfandega 5

SANTOS

Rua 15 de Novembro 164

Pašto, telegrafo perlaidos į Rusiją, Lietu-
va, Estija, Latvija

22

Korespondentas Lietuvoje

LIETUVOS KOMERCIJOS BANKAS KAUNE

SKELBIMAS

Kadangi pastaruju laikų gaunama dar daugybė laiškų nuo
užinteresuotų žemės įsigyjimo reikalu „Nova Lithuania“ koloni-
joj prašant prailginti dokumentų sudarymo terminus, kurie buvo
nustatyti „Pietų Amerikos Lietuvis“ skelbimuose lig šių metų bir-
želio 30 dienos, tad atsizvelgiant į tai, kad prašytojų tarpe yra
dauguma tokių žmonių, kurie esant fazendose rimtų priežasčių
dėlėi nustatytam mauo Centraliniam biūre S. Paulo, rua Washing-
ton Luiz 32-A terminui atvykti negalėjo, norėdamas patenkinti
tokius prašymus aš šiūomi pareiškiu savo sutikimą dėl esančių
Brazilijoj lietuvių, kurie dar būnant Lietuvoje įnešė Lietuvos
Kredito Bankan rangpirigius už perkamąją aukščiau minėtoji ko-
lonijoj žemę, kad pirkimo dokumentus galės sudaryti lig š. m.
Lapkričio mėnesio 30 dienos.

Empreza de terras e colonisação Dr. Labieno da
Costa Machado.

NORINTIEJI ISIGYTI

Žemės ūkj nuosavybėn aplankykite pavyzdgingiausią koloni-
zacijos įstaigą São Paulo valstijoje

Dr. Labieno da Costa Machado.

RUA WASHINGTON LUIZ 32-A

Tik ši didžiulė įstaiga gali patenkinti Jūsų
reikalavimus.

GERAS SIUVĖJAS

TENDZIGOLSKIS

priima užsakymus vyriškų
rūbų.

Darbas atliekamas greit ir pigiai,
taipogi dirbama išsimokėjimui.

Rua Joaquim Carlos, seg.
travesa rua Bering nr 13

Einant Av. Celso Garcia.
(bondės 6, 24 ir 34).

55.

VAISTINĖ

„Aukso Briedis“

VOKIŠKA FARMACIJA

Insteigta 1858 metais

CONRADO MELCHER ir C-o

Rua São Bento 33 nr.

S. PAULO

Auglis

Kostuko kelionė Argentinon

— Badu nemir, nėra ką daug rūpintis.

— Kas toks ten taip drebėjo tu dar apie tai man nepasakojai? — pasijdomavo Petras.

— O kas jį žino — kartu su mumis laivu važiuavo: visa kelia įsiai prieš kiekvieną jūreivį drebėjo, o už tai jį kitaip niekas ir nevadino kaip zuikis ir zuikis. Ir galų gale su savo drebėjimu ir baimė geriau išlošė už mus visus. Vieną rytą iš Imigracijos namų nuvyko būrys emigrantų prie gyvulių skerdyklų, bandyti ar nepateksime darban, ir jis mūsų tarpe buvo. Prie skerdyklos vartu prisirinko bedarbių virš 500 žm. Išsirikiavome visi už geležinės tvoros ir laukėme kada pradės imti.

Fabriko darbai prasidėjus išėjo kokie tai ponai, priėjo prie bedarbių, mus priiminėti. Stovime išsirikiavę ir laukiame, kuriuos iš mūsų paims, — o mūsų Zuikelis brač, pasiėmęs pasą į rankas kaip maldaknygę, be kepurės kad dreba, kad dreba, kaip apušęs lapas. Daug kas iš mūsų jį žiūrėdami ko neapsta iš juoko. Priimančiai darbininkus ponai praedami pro šalį mūsų rikiuotės, nieko iš mūsų nepaėmė. Zuikelio matomai nepastebėjo, bet grįždami atgal kaž kodėl Zuikelis tiems ponams krito į akį. Ir jie jį bežiūrėdami pradėjo juoktis, o Zuikis dar labiau drebėti.

Vienas iš ponų Zuikeliui ranka pamėjo, kad ateitų arčiau. O tas žmogelis, kad gi puls, — kažin kaip susipainiojo jam kojos ir, kad kris, ir išsitiesė. Jo pasas į vieną pusę, o kepurė į antrą pusę nuriudėjo. Pakilo didžiausias juokas. Zuikis ant greitųjų susigrabė daiktus drebėdamas prie priėmėjų šokos. Ponai priėmėjai užiūrėdami daugiau į jo drebėjimus, nei į pasą, net nieko neklausinėdami pasiuntė jį tiesiog fabrikan. Štai kokias jo laimės! Po jo dar apie 10 žmonių priėmė ir viskas, o mes visi be nieko grįžome atgal.

— Tai vistik nieko sau, — pritarė besijdomaujės Petras.

— Tai gi, kokiu tik žmonių ir atsitikimų nesama šiam sviete.

— O tu ar nedrebėjai? paklausė jį Kostas.

— Kas, ar aš? — lyg neuprasdamas atsiliopė Mikas.

— Nu gi!

— O ką man drebėti? Būtų prieš ką. Aš tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje nei prieš patį generolą nedrebėdavau, o dabar drebėti prieš juos, niekuomet iš manęs to nieks nesulauks.

— Geriau papasakotum kaip tu su savo mergiote padarysi?

— Nieko! Parašysiu visiems visą teisybę. Tesizino. Kas nori gal! važiuoti, o Marytei tiesiai parašysiu, kad nevažiuotų, o lauktų grįžtant manęs. Aš tuo tarpu jėgu pavyks pasistengsiu užsidirbti ant laivakortės, kuogreičiausiai grįšiu atgal.

— O kaip su pasirodymu? — paklausė Petras.

— O lai jį šimts, čia pasirodymui niekuomet neužsidirbsiu. Grįžiu be jokių pasirodymu. Kas juoksis — tegul juokiasi: pasijuoks ir nustos. Man gi šimtą kartą geriau namie ūkininku savarankišku būti, negu čia visa laiką tarpe svetimųjų dvaruose bernauti.

(Galas)

Ivairybės.

50,000 nusižudymų Europoje per vienerius metus.

Tautų Sąjungos žiniomis kiekvienais metais tik vienoje Europoje būna 50.000 nusižudymų. Nusižudėlių didumu pirmoje vietoje yra Vengrija ir Čekoslovakija, trečioje vietoje Vokietija, paskiau seka Austrija, Prancūzija. Mažiausiai nusižudymų Italijoje — 8 nuo 100,000 Olandijoje — 0, Norvegijoje — 5, Ispanijoje — 4 ir Graikijoje — 2. Čekoslovakijoje — 26 bei Vokietijoje — 23.

Aiškinant nusižudymų priežintis bei aplinkybes tenka pasakyti, kad gamtos ir oro padėjimas labai daug veikia į nusižudėlius. Ypač tuose kraštuose, kur tankiai mainosi oro stovis ir metų laikai, kaip šiauriniame ir pietiniame ašigalyje. Apskaičiavimai parodė, kad vidurinėse Europos valstybėse daugiausiai nusižudo gegužės ir birželio mėnesiuose. Prie to lygumų valstybėse yra daugiau nusižudymų negu kalnuotų pietų valstybėse.

Vokietijoje per karą nusižudymų skaičius sumazėjo. Bet po karo padidėjo, ypačiai tarp senesniojo amžiaus žmonių. Aiškina, kad šis padidėjimas paėina dėl turto praradimo, pinigų ausmukimo laikais. Įvedus 1924 mt. Vokietijoje stiprią valiutą ir nusižudymų skaičius sumazėjo.

Apie koki nors nusižudymų laikotarpį, vadinasi, kad kada nors nepapratai padidėtų nusižudėlių skaičius tyrinėtojai nežino. Tikėtai apgyventose vietose nusižudėlių, nuosimtos daug didesnis negu retai apgyventose vietose. Iš to matyti, kad juo daugiau aplink žmonių, juo daugiau žmogus esi kitų apleistas. Kaip Vokietijoje 100,000 gyventojų tenka 23 nusižudymai, tai Berlyne jų yra beveik da kartu daugiau, būtent 46.

Apskaičiavimai parodo, kad vyrų daug daugiau nusižudo negu moterų. Nusižudėlių moterų skaičius nesudaro nė vieno trečdalis nusižudėlių vyrų skaičiaus tačiau moterų nuo 21 ligi 30 metų nusižudėlių skaičius toli pralenkia to paties amžiaus vyrų skaičių. Ypačiai laaii daug nusižudo kaip moterų taip ir atsiškyrusių vyrų. Pavyzdžiui, 1 milijono gyventojų tenka ištekėjusių moterų nusižudymų — 61 atsiškyrusių moterų — 348; atsiškyrusių vyrų — 2834, apsivedusių vyrų — 486.

Daugelį mano, kad nusižudymų vyriausioji priežastis yra meilėje. Tačiau labai klysta. Apskaičiavimai visai ką kitą rodo. Daugiausiai nusižudymų esti iš priežasties žmonių dvasiško susilpnėjimo. Tada seka kūniški žmogaus skausmai, sunkus pergyvenimai ir kitos didelės gyvenimo bėdos. Paskutiniiais laikais, apgailėtina būdu, didėja mažamečių nusižudymai.

Amerikoje ir Rusijoje yra žinomi norinčių nusižudyti klubai. To klubo nariai turi duoti pasižadėjimus pagal padaromus nutarimus nusižudyti. Su tais klubais veda valdžia didelę kovą. Dabar ir visuomenė į tą kovą įstojo, steigdami klubus prieš savizudības.

Šoko vienuolika parų.

Amerika — tai sporto ir rekordų paimiti rekordą reiškia padaryti ką nors, ko niekas dar nėra padaręs) šalis. Rekordų ieškojimas čia dažnai prieina prie visiškos kvailybės. Neseniai buvo kova tarp dviejų didžiausių miestų Naujorko ir Čikago už šokių re-

kordą. Laimėjo vis tik Čikago, kurio šokikas šoko 259 valandas 44 minutes, tai yra 11 parų be keturių valandų su minutėmis. Iš vienos ir iš kitos pusės stoji šokti po simtą parų. Bet naujorkiečių poros viena po kitos pradėjo greit nustoti. Paskutinė naujorkiečių pora laikėsi iki 230 valandų. Ir čekiečių tik viena pora pasiekė minėta rekorda. Polisiui buvo duodama penkioms minutės kas valanda ir dvi valandas miegui kās para. Kelios moterys ir vyrai išėjo ši proto, taip, kad iš šokių salės reikėjo juos tuojuo nugabenti pamišėlių ligoninėn. Laimėję rekordą gavo 20 tūkstančių dolerių premiją.

Mechaniški žmonės NewYorke įsisteigė bendrovė kurios vyriausias tikslas yra gaminti mechaniskus žmones. Bendrovė turi 25 milijonus dolerių kapitalo ir tikisi greitai laiku išplatinti dešimčius tūkstančių jų dirbtuvėse pagamintų mechaniskų darbininkų ir tuo būdu nuo lengvesnio darbo atstumi darbininkus žmonis.

Jau dabar yra pagaminta keli automatai, tačiau šioji naujai susikūrusi bendrovė žada gaminti daug tobulesnių automatu. Dirbtini žmonės galės prižiūrėti didelį restoranų virtuves verdančius puodus ir katilus, galės visada punktualiai atidaryti langų uždangalus, sėdėti geležinkelių ir kitose — kasose ir pardavinėti bilietus ir imti pinigus, duoti gražos net galės pasakyti „ačiu“.

DOMĖS!

Kadangi j „Pietų Amerikos Lietuvis“ redakciją daug kas kreipėsi įvairiais reikalais, kurie reikalauja juridinių patarimų todėl kiekvieną ketvirtadienį 7 val. vak. „P. A. L.“ redakcijos bustinėje interesantus priiminės ir reikalingus duos patarimus ir ves bylas.

advokatas:

Pataravimai bus nebrangūs ir greit tiksliai išpildomi. Todel turintieji bylas, bei šiaip reikalaujantys tik ketvirtadieniais, **rua dos Andradas 44 nr. II andar.** „P. A. L.“ redakcija.

TAUTIEČIAI!

Daug kas nusiskundžia noga vimu iš Lietuvos laišky. Aišku, kad neturint nuolatinio antrašo ir keičiant dažnai butus laiškiškai dingsta. Prie „P. A. L.“ pašto dėžutės abonentai laiškus gauna punktualiai, todėl kas norėtų turėti nuolatinį antrašą sumokėkite tik 2\$000 metams ir rašant „Brazil São Paulo, caixa postal 3902“ — nei vienas laiškas nedings.

Paieškojimas

Karolis Kintaras, Jonas Barsėvičius ir Jonas Kupčinskas kviečiami į „P. A. L.“ redakciją atsiliiepti, jų jieško giminės.

Vakaras.

Liepos m. 25 d. š. m. „Aušros“ D-ja ruošia vakarą su įdomiu divertimentu; kupletai monologai ir šokiai iki 5 val. ryto. Dūdų orkestras. Vakaras įvyks naujai išnuomuotoje D-jos salėje Avenida Brigadeiro Luiz Antonio nr. 9 — arti Largo São Francisco.

Bondės visos kurios eina nuo L-go da Sė, Avenida Carlos de Campos taipgi nr. 39

IS LIETUVOS

Autobuso katastrofa.

Autobusui nr. 2069 išėjusiam iš Ukmergės į Kauną 10-me kilometre trūko pirngalio ratas. Autobusas iš inercijos vieną kartą persivertė, keleiviai sužeisti. Autobusas sudužo. Smulkmenos kol kas neišaiškintos.

Nelaimingas įvykis.

Spėjama, kad Jachtklubo reikalų vedėjas, jūrų skautų vadas ir Miesto Valdybos sekretoriaus padėjėjas Paliukaitis Vladas š. m. liepos mėn, 16d. vakare Nemune, Karmelių rajone pasikendo.

Jacht — klubui labai svarbu žinoti kurioj vietoj jis prigėrė, kurią valandą ir kuriuo būdu, nes nežinant nelaimės vietos negalima surasti skenduolio.

Ties Jurbarku prigėrė 3 žmonės.

Ties Jurbarku Nemune atsitiko didelė nelaimė. Apie 17 val., kai iš Kauno atplaukė garlaivis, 8 besimaudančių vyrų grupė panoro paplaukioti po garlavio sukeltas bangas, bet tas jų noras baigėsi labai liūdnai: visi 8 pradėjo žkėsti.

Jei nebūtų atvykusi pagalba, visi 8 būtų paskendę, tačiau žmonėms pasisekė 5 ištraukti. Prigėrė tik 3 jauni žydai, būtent: Zarnickik, Berkoveris ir Fainbergas.

Fainbergo layonas buvo rastas po 20 minučių, o Berkoverio layona pasisekė surasti tik po 2 valandų ir už 3 kilometrų nuo Jurbarko, Zarnicko layonas tuo tarpu dar nesurastas. Visi jurbarkiečiai dėl tos nelaimės labai sujudę. Žmonės ypač piktinasi vienu zveju, kuris, nors ir matydamas nelaimę, vis dėlto atsisakė duoti tinklą, su kuriuo gal ir visi skęstantieji būtų pasisekė išgelbėti. (e).

Žuvo lietuvis jūrininkas.

Šiomis dienomis gauta žinia, kad balandžio 2 d. žuvo jaunas mūsų jūrininkas Antanas Mėlynis pildydamas savo viršininko įsakymą. A. a. Antanas Mėlynis buvo vienas mūsų jaunųjų moksleivių jūrininkų, kurie atleka mokomąjį plaukiojimą laivu „Arėhbald Russell“.

Jau baigėsi tretieji tarnybos metai ir mūsų jūrininkai vasario mėn. išplaukė is tolimos Australijos į Europą, Kelionėje tarp Falklando salų ir Ugnies Žemės, Pietų Amerikoje laivą užklupo baisi audra. Tą dieną Antanas Mėlynis buvo sargyboje. Audros metu laivo šturmanas įsakė penkiems žmonėms, tame skaičiuje ir Mėlyniui, nueiti į laivo priešakį perrišti audros sugadiną būrę. Kad ir sužeistas būdamas Mėlynis neatsisakė nuo šio pavojingo darbo. Bet vos spėjo jūrininkai nueiti į priekį, kaip didžiulė banga panardino laivą ir nuplovė jūrininkus, a. a. Mėlynį.

Mėlynio mirtis — tai didelis nuostolis mūsų būsimam laivynui.

Nemuno aukos.

Užėjus karščiams, Nemuno ir Vilijoje po Kaunu prasidėjo

maudymosi sezonas. Deja, vos kelios dienos tepraėjo nuo oro atšilimo, o jau prigėrė nemaža žmonių. Tik per vieną liepos 16 d. Nemune ir Vilijoje po Kaunu prigėrė 6 žmonės. Jų tarpe Vladas Paliukaitis. Tą pačią dieną dingo išplaukę luotu trys žydai. Spėjama, kad ir jie prigėrė. Šią vasarą Nemunas, matomai, pamins nemaža aukų,

Rado senoviskų pinigų.

Milainių kaimo, Panevėžio apskr. laukuose vienas ūkininkas rado tris puodus su metaliniais pinigais. Pinigai lenkų ir švedų daugiausia sidabriniai, bet yra ir varinių. Pinigus nupirko Panevėžio muziejus.

Apvogė teisimą.

Jurbarko liepos m. 5 diena buvo išvogtos visos bylos kurios 6 liepos turėjo būti nagrinėjamos.

Kiek Lietuvoje ir užsieniuose išleista lietuviškų laikraščių

Šių metinėje žemės ūkio ir pramonės parodoje buvo išstatytas mokytojo Kirklio įvairiausių lietuviškų laikraščių rinkinys. Viso buvo apie 750 laikraščių, pasirodžiusių Lietuvoje ir užsieniuose, pradedant „Aušra“ ir baigiant šiais laikais. Kai kurie iš jų tepasirodė tik po vieną numerį.

Tai bus bene vienas turtingiausių lietuviškų laikraščių rinkinys. Cia randame daugybę lietuviškų laikraščių, ėjusių Lietuvoje, Amerikoje, Rytprūsioose, Rusijoje ir kituose kraštuose.

P. Kirklys šį darbą pradėjo dar prieš pasaulinį karą. Skundžiasi, kad neturįs savo darbe tinkamos paramos ir negalįs todėl sudaryti nuolatinį visų lietuviškų laikraščių muziejų.

P. Kirklys atliko labai didelį darbą, surinkdamas tokią brangią istorinę medžiagą. Jo darbą įvertino ir parodos komitetas, paskirdamas už laikraščių rinkinį sidabro medalį.

Arabas Lietuvos kurortuose.

Liepos mėn. pajūrį Geruliuos netoli Klaipėdos atvyko vasaroti nežinia iš kur senas arabas — egiptietis. Jis dėvi arabiškus rūbus.

— Klaipėdos pajury pasirodė delfinai. Nors jų atplaukia nedaug bet čia delfinai retai kada pasirodo, tai vietos gyventojai nepaprastai tuo įdomaujasi.

— Jurbarko valstybinės plaučių ligoninės ūkvedis kažkoks R. išaikvojo 20 tūkstančių valdžios pinigų. Valdžios išdo vagis buvo pabėgęs į Klaipėdą, bet nujausdamas, kad jį visviena sučiups, — atvykęs Kaunan pats teismo įsiaiğoms pasidavė. „L. A.“

Didelė nauja KRAUTUVĖ.

Valgomieji produktai, įvairūs gėrimai šalti užkandžiai, vaisiai, duona mitlai ir t. t.

Rua Visconde de Parnhyba nr. 289 — greta Lietuvių spauštuves ir arti Imigracijos namų.

Savininkas GALINSKIS EUGENIJUS

kalba rusiškai ir kitomis kalbomis,

